

Paragraf 62

Ärendenummer UPN2023/234

Motion - samarbete med föreningslivet om barnaktiviteter

Beslut

Upplevelsenämnden föreslår kommunfullmäktige att motionen avslås.

Av yttrandet framgår att upplevelsenämnden i samverkan med andra nämnder och RF-SISU redan påbörjat ett arbete som delvis stämmer överens med motionärens intention.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige skickade motionen till kommunstyrelsen, utbildning- och arbetsmarknadsnämnden och upplevelsenämnden för beredning.

Motionen hänvisar till metoden Aktivitet Förebygger (AF)* som bedrivs inom ramen för Ängelholms kommun i samverkan med lokalt etablerat förenings- och näringsliv. I nätverket av nära samarbeten, och med engagerade och utbildade ledare, har möjligheter för fysiskt och psykiskt välmående för barn och unga ökat i kommunen.

Yrkandet är:

- Att utbildning och arbetsmarknadsförvaltningen ihop med upplevelseförvaltningen ges i uppdrag att se över möjligheten att starta ett liknande projekt i Enköping
- Att på försök starta med några skolor där eleverna är i störst behov av aktiviteter för trygghet, integration och värdegrundsfrågor
- Att projektet utvärderas efter ett år
- Att kommunen delfinansierar projektet

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att intentionen i motionen är god. Ökad samverkan mellan kommunens förvaltningar och föreningslivet med målet att sänka trösklarna till

meningsfull fritid och förbättra hälsan hos barn och unga är centralt i vårt arbete. Det finns bland annat med i nämndens utvecklingsmål och som "önskat läge" i Idrotts- och kulturpolitiska programmen. Det pågående arbetet utifrån ovan nämnda mål har många beröringspunkter med SD:s motion:

IOP-Överenskommelse

Enköpings kommun har i april 2024 (2024-04-22, dnr UPN2024/102) skrivit under en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan kommunen och RF-SISU** Uppland. I IOP överenskommelsen är en del av syftet att stärka parternas arbete för en god och jämlik hälsa för barn och unga genom att öka fysiskt aktivt deltagande i organiserad idrott. Några av målen är t. ex att "öka rörelse i skolan genom rörelsesatsning i skolan", att fler barn kommer i kontakt med föreningslivet och hittar en aktivitet.

Idag pågår redan ett antal skolprojekt, flera i samverkan med RF-SISU. Det som inte sker i samverkan just idag får uppvaktning av RF-SISU eller upplevelseförvaltningen med information om vilket stöd som finns att tillgå. I det fortsatta arbetet med IOP-avtalet kommer alla aktiviteter och projekt som genomförts också lyftas upp i den årliga rapporten.

Aktiv Generation

Förvaltningen har inspirerats av Aktivitet Förebygger och liknande metoder som finns i andra kommuner och påbörjat ett arbete som vi kallar en Aktiv Generation. I fokus är verksamhet där barn och unga erbjuds gratis aktivitet utan krav på prestation eller tvång på långsiktighet. Det kan vara öppen aktivitet, rörelsesatsningar i skolan, ledarutbildningar för unga. Målet är att sänka trösklarna till meningsfulla aktiviteter. Något som redan sker på flera olika sätt mellan skolor, civilsamhälle, föreningsliv och upplevelseförvaltningens verksamheter. Det pågår projekt och aktiviteter i samverkan men det är inte systematiserat och förutsättningarna för långsiktighet är små.

Tidigt förebyggande och hälsofrämjande arbete ger bäst effekt när det finns ett kommunövergripande beslut kring en gemensam metod. Före detta idrottsläraren Maja Arvidsson i Ängelholm började sitt arbete med Aktivitet Förebygger för 15 år sedan. Enligt Maja var det tidiga beslutet från kommunledningen att alla berörda förvaltningar skulle bidra in i arbetet med metoden avgörande för framgångarna över tid.

Föreningsdrivna mötesplatser och Fritidsinspiratör

Kombinerat med punkterna ovan, föreningsdrivna mötesplatser och rekryteringen av en fritidsinspiratör finns en förhoppning om att även utbildningsförvaltningen och skolpersonal ges ökad möjlighet att delta mer i detta arbete framöver.

Sociala konsekvenser

Enköpings kommun arbetar aktivt med utveckling, projekt och aktiviteter på flera olika håll. Det saknas dock utpekade kommunövergripande gemensamma metoder för det hälsofrämjande arbetet och för social hållbarhet. Inom det brottsförebyggande arbetet har man kommit längre med det systematiska kommunövergripande arbetet och det kan man dra lärdom av. Tidiga främjande generella insatser är dock mer effektivt än sena förebyggande insatser. Det skapar förutsättningar för hälsa, glädje och gemenskap samtidigt som det förhindrar onödigt lidande och ekonomiska förluster. Båda perspektiven behövs och allra bäst effekter får samhället när det strategiska arbetet sker i samverkan och det operativa ges utrymme att vara flexibelt och behovsanpassat.

Med inspiration från Aktivitet Förebygger kan Enköpings kommun skapa en bättre samordning som i sin tur:

- bidrar till utbildning och måluppfyllelse i skolan
- förebygger sjukdom och psykisk ohälsa
- genom upplevelser av tillhörighet motverkar isolering och utökar sociala nätverk
- ökar toleransen mot varandra, förebygger mobbing och kränkningar
- arbetar med gränssättning och tydlighet
- ökar kunskap om hur hjärnan fungerar kopplat till skärmtid och beroende
- arbetar drogförebyggande
- leder till minskade kostnader för brottsförebyggande åtgärder och skadegörelse

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens uppdrag och aktiviteter som kopplas till arbetet med att förbättra förutsättningarna och skapa mer jämlika villkor för barn och ungas fritid har förbättrats genom de särskilda politiska satsningarna. Denna extra miljon i budget fördelas på Fritidsinspiratör (700tkr), Föreningsdrivna mötesplatser (120tkr), bidrag till öppna prova-på aktiviteter (100tkr), ökad insats i IOP-avtal med RF-SISU (från 66tkr till 150tkr). Där bidrar också socialförvaltningen med 100tkr så Enköpings kommun går idag in med 250tkr.

Detta kompletterar arbetet som förvaltningen redan gör genom tex Föreningsstöds konsultativa arbete och samverkan med studieförbund och civilsamhälle, föreningsbidrag, fritidsgårdar och särskilda projekt som El Sistema och Mamma United.

De aktiviteter och projekt som startas upp inom ramen för satsningarna på aktiviteter för barn och unga ger ofta ringar på vattnet som möjliggör både kommunala bidrag och externa medel från studieförbunden, arvsfonden, leader och andra stiftelser samt näringslivssponsring.

Det skulle stärka arbetet om beslut tas i kommunfullmäktige att Enköpings kommun och alla berörda nämnder (upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, vård och omsorgsnämnden samt tekniska nämnden) ska bidra in i det fortsatta arbetet med IOP överenskommelsen med RF-SISU och en Aktiv Generation med utgångspunkt från metoden Aktivitet Förebygger.

Ytterligare möjligheter skapas också om utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden också får medel för särskilda satsningar för att öka barn och ungas aktivitetsnivå och arbeta med friskfaktorer.

Förvaltningen har genom sin utredning kommit fram till att de bakomliggande syftena i motionärens förslag till stora delar fångas i aktiviteter som nämndernas verksamheter redan genomför eller planerar att genomföra. Förvaltningen föreslår därför att motionen ska anses besvarad.

* Film om metoden Aktivitet Förebygger från Ängelholms kommun
rs24_SSIR_aktivitet_förebygger_textad_240305fix (mediaflow.com)

** RI-SISU Uppland ska stödja, företräda, leda och samordna idrottsrörelsens gemensamma frågor regionalt och lokalt samt bidra till idrottens utveckling genom folkbildning och utbildning. RF-SISU Uppland ger service till distriktets cirka 1200 idrottsföreningar och närmare 70 olika specialidrottsdistriktsförbund som har verksamhet i distriktet.

Förvaltningens förslag till upplevelsenämnden

Upplevelsenämnden föreslår kommunfullmäktige att motionen ska anses besvarad med upplevelsenämndens yttrande. Av yttrandet framgår att upplevelsenämnden i samverkan med andra nämnder och RF- SISU** redan påbörjat ett arbete med det som motionären föreslår.

Arbetsutskottets förslag till upplevelsenämnden

Arbetsutskottet föreslår att motionen avslås.

Av yttrandet framgår att upplevelsenämnden i samverkan med andra nämnder och RF-SISU redan påbörjat ett arbete som delvis stämmer överens med motionärens intention.

Kopia till:
Kommunstyrelsen för åtgärd